

1 תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995

בתוקף סמכותה לפי סעיף 3א(א) לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן - החוק), ובאישור ועדת החוקה, חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, הממשלה מתקינה תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1.2 הגדרות

(תיקונים: התשס"ז, התשע"ה, התשפ"ג)

בתקנות אלה -

"אזור" - כמשמעותו בחוק;

"אזור עוטף עזה" - אזור שדרות רבתי ויישובי עוטף עזה;

"אזור שדרות רבתי" -

(1) גבולה המוניציפלי של העיר שדרות;

(2) אזור התעשייה "ספירים" (שער הנגב מזרח) - תב"ע מס' 10/303/02/7 ותב"ע מס' 7/בת22;

(3) אזור התעשייה "מפעלי שער הנגב" - תב"ע מס' 3/128/03/7;

(4) מתחם קמפוס המכללה האקדמית "ספיר" - מכללת הנגב על שם פנחס ספיר - תב"ע מס'

29/303/02/7 / 20/303/02/7);

(5) כפר הסטודנטים "איבים" - תב"ע מס' 11/303/02/7;

(6) תחום תכנית מס' 28/303/02/7 - אזור התעסוקה "ניר עם - שער הנגב";

"אזור תעשייה" - שטח המיועד לתעשייה לפי תכנית מפורטת כמשמעותה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-

1965;

"המדד" - מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המזמין" - המדינה ותאגיד ממשלתי המתקשרים לפי תקנות אלה למעט חברה אשר בהתאם לסעיף 63א לחוק

החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לא חלה לגביה ההוראה המסמיכה של סעיף 4(א) לחוק האמור, וחברה-

בת של חברה כאמור;

"טובין מאזור עוטף עזה" - טובין מתוצרת הארץ שיוצרו באזור עוטף עזה, לרבות טובין שעברו שינוי מהותי כפול

באזור עוטף עזה;

"הרשפ"ת" - (נמחקה);

"התקשרות משנה מקומית" - (נמחקה);

"טובין מיובאים" - טובין שאינם טובין מתוצרת הארץ;

"טובין מתוצרת הארץ" - טובין שיוצרו בישראל או באזור בידי יצרן שהוא אזרח ישראל או תושב קבע בישראל, או

תאגיד הרשום בישראל, ובלבד שמחיר המרכיב הישראלי בהם מהווה 35% לפחות ממחיר ההצעה;

"ייצור" - הפקה של טובין או שינוי מהותי (substantial transformation) בהם, שכתוצאה ממנו התקבלו טובין

חדשים או שונים ולעניין טובין מאזור עוטף עזה לרבות שינוי מהותי כפול;

"יישובי עוטף עזה" - היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול שהם בטווח של

עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, הכול בהתאם למרחק האווירי הקצר ביותר שבין גדר המערכת לבית המגורים הקיצוני ביישוב, הקרוב לגדר האמורה, ובתנאי שאותו בית מגורים נבנה ככזה מכוח היתר כדון, וכן אזורי תעשייה בתחום המועצות האזוריות האמורות שהם בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, הכול בהתאם למרחק האווירי הקצר ביותר שבין גדר המערכת למבנה באזור התעשייה הקרוב לגדר האמורה, ובתנאי שאותו מבנה נבנה מכוח היתר כדון;

"מחיר הצעה" - לרבות מסים, היטלים, אגרות, הוצאות ביטוח והובלה, ולענין טובין מיובאים - מחיר ס.י.פ. בנמל בישראל ובכלל זה מסים, היטלים, אגרות, הוצאות ביטוח והובלה;

"מחיר מרכיב ישראלי" - מחיר ההצעה, בשער המפעל של המציע ולענין טובין מאזור עוטף עזה לרבות מחיר שינוי מהותי כפול שעברו הטובין, והכול, בניכוי עלויות חומרי הגלם, החלקים, שירותי הייעוץ, התכנון, כוח האדם והמימון, ששימשו בייצור הטובין ושמקורם מחוץ לישראל;

"ספק חוץ" - יצרן, ספק או יבואן של טובין מיובאים או ספק של עבודה שאינה בארץ;

"עבודה או שירותים בארץ" - עבודה או שירותים המבוצעים בישראל או באזור בידי אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל, או תאגיד הרשום בישראל;

"עבודה" - פעילות המשלבת מתן שירות עם אספקה של טובין או עם ייצורם;

"שינוי מהותי כפול" - (double substantial transformation): תהליך שבו מוצר עבר שינוי מהותי בישראל באופן שנוצר מוצר ביניים מובחן ועצמאי, המשמש חומר גלם לייצור מוצר אחר;

"שיתוף פעולה עסקי" - פעילות עסקית בארץ כמפורט בתקנה 6.

2. פירוש מונחים אחרים

מונחים בתקנות אלה שלא הוגדרו בתקנה 1, יפורשו כמשמעותם בתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים), ולענין התקשרויות מערכת הבטחון - כמשמעותם בתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הבטחון), התשנ"ג-1993, זולת אם נאמר במפורש אחרת.

פרק ב': העדפת תוצרת הארץ

3. שיעור ההעדפה

(תיקונים: התשע"ה, התשפ"ג)

(א) המזמין יכלול במסמכי מכרז, ובמכרז פומבי - גם במודעה בעתונות, תנאי שלפיו תינתן העדפה בהתאם לתקנות משנה (ד) עד (ח) - במסגרת אמת המידה של המחיר - להצעות לרכישת טובין מתוצרת הארץ שמחירם אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טובין מיובאים בתוספת של 15% (להלן - הצעה של טובין מתוצרת הארץ) ולהצעות לרכישת טובין מאזור עוטף עזה שמחירם אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טובין מיובאים בתוספת של 20% (להלן - הצעה של טובין מאזור עוטף עזה); לא כלל המכרז אמות מידה אחרות זולת המחיר, יחולו תקנות משנה (ד) עד (ח), בשינויים המחויבים.

(ב) בהתקשרויות של חברות ממשלתיות או יחידות סמך ממשלתיות, אשר מיצאות 30% לפחות מתוצרתן, יהיה שיעור ההעדפה כאמור - 10%.

(ג) במסמכי המכרז יידרש מציע, כתנאי לקבלת ההעדפה, להצהיר כי הצעתו היא של טובין מתוצרת הארץ, וכן יידרש מציע כתנאי לחתימה על הסכם ההתקשרות להגיש אישור מאת רואה חשבון בדבר שיעור מחיר המרכיב הישראלי במחיר ההצעה ולענין העדפה של טובין מאזור עוטף עזה, הצהרה ולפיה הצעתו היא של טובין מאזור עוטף עזה.

(ד) היה אמור לזכות במכרז, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בו ללא העדפה, ספק חוץ (בתקנה זו - ספק החוץ), ישקלל המזמין בשנית את ההצעות של טובין מתוצרת הארץ או של טובין מאזור עוטף עזה, לפי הענין באופן שלענין אמת המידה

של המחיר יובא בחשבון המחיר לאחר הפחתת שיעור ההעדפה הקבוע בתקנות משנה (א) או (ב), לפי הענין, ממחיר ההצעה לאמור: מחיר ההצעה של טובין מתוצרת הארץ מחולק ב-1.15 או 1.10, לפי הענין ומחיר ההצעה של טובין מאזור עוטף עזה מחולק ב-1.20.

(ה) קיבלה הצעתו של ספק החוץ הזוכה את התוצאה המשוקללת הגבוהה ביותר לאחר השקלול הנוסף כאמור, ייבחר אותו ספק כזוכה במכרז.

(ו) קיבלה הצעה של טובין מתוצרת הארץ או הצעה של טובין מאזור עוטף עזה, לפי הענין, תוצאה משוקללת זהה לזו של הצעת ספק החוץ או גבוהה ממנה, יציע המזמין למציע ההצעה שקיבלה את התוצאה המשוקללת הגבוהה ביותר להתקשר עמו במחיר שבו תקבל הצעתו תוצאה משוקללת זהה לזו של ספק החוץ. לענין תקנת משנה זו, "תוצאה משוקללת הגבוהה ביותר" - התוצאה המדורגת במקום הראשון בהתאם לאמות המידה שנקבעו במכרז.

(ז) לא הסכים אותו מציע להתקשר כאמור בתקנת משנה (ו), יציע המזמין הצעתו כאמור, לשני מציעים נוספים של הצעות של טובין מתוצרת הארץ או למציע נוסף של הצעה של טובין מאזור עוטף עזה, ובלבד שהתוצאה המשוקללת של הצעותיהם אינה נמוכה מזו של הצעת ספק החוץ; הפניה תיעשה לפי סדר התוצאה המשוקללת של ההצעות, מן הגבוהה לנמוכה.

(ח) לא הסכים אף אחד מאותם המציעים להורדת מחיר כאמור, תיערך ההתקשרות עם מציע ההצעה של טובין מתוצרת הארץ או עם מציע של הצעה של טובין מאזור עוטף עזה, לפי הענין, שלאחר הפניה לפי תקנות משנה (ו) ו-(ז) קיבלה הצעתו את התוצאה המשוקללת הגבוהה ביותר. לענין תקנה זו, "תוצאה משוקללת גבוהה ביותר" - התוצאה בעלת מרב היתרונות לעורך המכרז בהתאם לאמות המידה שנקבעו במכרז.

א3.

רכישת טקסטיל בעבור מערכת הבטחון, המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר

4

(תיקונים: התשע"א, התשפ"ג)

(א) בתקנה זו -

"אומדן סכום העסקה" - אומדן שיקבע המזמין, לפני תום המועד האחרון להגשת הצעות למכרז, על פי אחד מאלה:

(1) המחיר שעל פיו התקשרה לאחרונה מערכת הביטחון עם ספק של טובין מתוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1, לאחר עדכון;

(2) מחיר שוק בישראל של טובין התוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1;

(3) תחשיב עלות של טובין מתוצרת הארץ כהגדרתם בתקנה 1.

"טובין מתוצרת הארץ" - טובין שיוצרו בישראל או באזור בידי מציע שהוא אזרח ישראל או תושב קבע בישראל, או תאגיד רשום בישראל, שרוב עובדיו הם אזרחי ישראל או תושבי קבע בישראל, ובלבד שמחיר המרכיב הישראלי בהם מהווה יותר מחמישים אחוזים ממחיר ההצעה;

"טקסטיל" - מוצרי הלבשה וביגוד, אוהלים, טרפולין, שמיכות, מוצרי כותנה, משי טווי מושזר או לתפירה, מוצרי בד סינתטי, מוצרי צמר או אריג קנבס או מוצר לציוד אישי המכיל סיבים טבעיים או סינתטיים, חוטים או בדים;

"מערכת הביטחון" - משרד הביטחון וצבא ההגנה לישראל;

"מצב חירום" - כל אחד מהמנויים להלן:

(1) נסיבות חירום שבהן התקבל אישור הממשלה כאמור בסעיף 8(א) לחוק שירות המילואים, התשס"ח-

2008, או נסיבות חירום שבהן התקבלה הסכמת ראש הממשלה או התקיימה היוועצות עם ממלא מקום ראש

הממשלה כאמור בסעיף 8(ב) לחוק האמור, ומצב מיוחד, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק האמור;

(2) מצב מיוחד בעורף, כמשמעותו בסעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951;

(3) אירוע אסון המוני כהגדרתו בסעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971;

(4) תקופת הפעלה של משק לשעת חירום כפי שתחליט הממשלה או כפי שיחליטו שר הביטחון ושר האוצר.

(ב) על אף האמור בתקנות 3 ו-4, על רכישת טקסטיל בעבור מערכת הביטחון והמשרד לביטחון הפנים תחול תקנה זו, ככל שאינה סותרת התחייבויות של מדינת ישראל באמנות בין-לאומיות.

(ג) מזמין שהוא מערכת הביטחון יכלול במסמכי המכרז, ובמכרז פומבי גם במודעה בעיתונות ובאינטרנט, תנאי ולפיו תותר ההשתתפות במכרז לרכישת טקסטיל רק למציע הצעות של טובין מתוצרת הארץ.

(ד) מזמין שהוא המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר יפעל לפי הוראות אלה:

(1) יכלול במסמכי המכרז, ובמכרז פומבי גם במודעה בעיתונות ובאינטרנט, תנאי ולפיו תינתן העדפה, במסגרת אמת המידה של המחיר, להצעות לרכישת טקסטיל מתוצרת הארץ שמחירם אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טקסטיל מיובאים בתוספת של 50%, כמפורט בפסקאות (2) ו-(3);

(2) היה אמור לזכות במכרז, בהתאם לאמות המידה שנקבעו בו בלא העדפה, ספק חוץ, ישקלל המזמין שנית את ההצעות של טובין מתוצרת הארץ באופן של עניין אמת המידה של המחיר יובא בחשבון המחיר לאחר הפחתת שיעור ההעדפה הקבוע בפסקה (1) ממחיר ההצעה, לאמור: מחיר ההצעה של טובין מתוצרת הארץ מחולק ב-1.5;

(3) קיבלה הצעתו של ספק החוץ את התוצאה המשוקללת הגבוהה ביותר לאחר השקלול כאמור לעיל, ייבחר אותו ספק כזוכה במכרז; קיבלה הצעה של טובין מתוצרת הארץ תוצאה משוקללת זהה לזו של הצעת ספק החוץ או גבוהה ממנה, תיבחר אותה הצעה כזוכה במכרז; לעניין פסקה זו, "תוצאה משוקללת גבוהה ביותר" - התוצאה המדורגת במקום הראשון בהתאם לאמות המידה שנקבעו במכרז.

(ה) במסמכי המכרז יידרש מציע כתנאי לקבלת העדפה לפי תקנה זו, להצהיר כי הצעתו היא של טובין מתוצרת הארץ שהתקיימו בה דרישות תקנה זאת, וכן יידרש כתנאי לחתימה על הסכם ההתקשרות להגיש אישור מאת רואה חשבון בדבר שיעור מחיר המרכיב הישראלי במחיר ההצעה.

(ו) תקנה זו לא תחול במקרים אלה:

(1) עסקה מסוימת שהמנהל הכללי של משרד הביטחון, המפקח הכללי של המשטרה או נציב בתי הסוהר, לפי העניין, ראה כי קיימת מניעה להחלת תקנה זו בשל טעמים הקשורים בביטחון המדינה או שלום הציבור או קיומו של מצב חירום;

(2) רכישה בעת מצב חירום, כאשר הרכישה קשורה לקיומו של מצב החירום;

(3) עסקה של מערכת הביטחון לרכש הלבשה תחתונה, גופיית t-shirt, בגדי ספורט (מכנסיים, חולצה או כובע), גרביים, מעיל פליז, כומתה, בד דקרן או בד נייקו, תיקים למתגייס עד נפח של 25 ליטרים, תיק לכלי רחצה;

(4) עסקה של המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר לרכישת ציוד אישי וספורט שרוכש השוטר או סוהר, בד למעט בד המורכב מ-100% כותנה, ציוד לרכב אופנוע, ציוד לפיזור הפגנות או מהומות, אפוד "אולן", בגד טרמי לאקלים קר או חם, ציוד לכלב, ציוד מבצעי, אפוד לחבלן או לסוהר;

(5) עסקה של המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר לתפירת מדים מבד פוליאסטר, משילוב של פוליאסטר וצמר או משילוב של פוליאסטר וויסקוזה;

(6) התקשרות של מערכת הביטחון שבה חרגו כל ההצעות של טובין מתוצרת הארץ בלמעלה מעשרים וחמישה אחוזים מאומדן סכום העסקה;

(7) בעסקה של מערכת הביטחון וקיים רק ספק אחד בישראל העומד בדרישות המזמין לגביה והוא ספק של טובין מתוצרת הארץ העומד בדרישות תקנה זו, ושהצעתו חורגת בלמעלה מ-25% מאומדן סכום העסקה;

(8) בעסקה של המשרד לביטחון הפנים, משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר וקיים רק ספק אחד בישראל העומד בדרישות המזמין לגביה, והוא ספק של טובין מתוצרת הארץ העומד בדרישות תקנה זו, לאחר בחינת קיומם שלספקים כאמור בתקנה זו.

4. פיצול מכרז

(א) במכרז לרכישת טובין ששווי ההתקשרות בו עולה על 30 מיליון שקלים חדשים והניתן לפיצול, יכללו מסמכי המכרז הוראה שלפיה רשאי המזמין להקטין את היקף ההתקשרות עם ספק חוץ ל-50% ללא שינוי במחיר.
(ב) ההחלטה על הזוכה במכרז כאמור, תיעשה בהתאם לאמור בתקנה 3; היה אמור לזכות במכרז ספק חוץ, יתן המזמין עדיפות למציע הטובין מתוצרת הארץ הזול ביותר במסגרת אמת המידה של המחיר, להתקשר עמו לגבי 50% מהיקף המכרז, במחיר ההצעה של ספק החוץ.
(ג) הסכים מציע הטובין מתוצרת הארץ להתקשר במחיר ההצעה של ספק החוץ כאמור, ייחתם הסכם לאספקת 50% מהטובין עם ספק החוץ שזכה, והסכם לאספקת 50% הנותרים עם מציע הטובין מתוצרת הארץ הזול ביותר; דחה מציע הטובין מתוצרת הארץ הזול ביותר את ההצעה, ייחתם הסכם לאספקת כל הטובין נושא המכרז עם ספק החוץ.

פרק ג': חובת שיתוף פעולה עסקי

(בוטל)

5-

12.

בוטלו.

פרק ד': תחולה

13. סייג לתחולה על חברות ממשלתיות

הממשלה רשאית לפטור מתחולת תקנות אלה, כולן או חלקן, חברה ממשלתית או חברה-בת-ממשלתית. ועדת השרים להפרטה, כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, רשאית לפטור חברה כאמור מתחולת תקנות אלה, כולן או חלקן, מטעמים שבהפרטה.

14. יבוא ציוד בטחוני

תקנות אלה לא יחולו על יבוא של מערכת הבטחון הממומן בכספי סיוע של מדינת חוץ.

15.

(בוטלה).

16. תזקיית דלק

הוראות פרק ב' לתקנות אלה לא יחולו על יבוא של תזקיית דלק.

17. פטור לבנק ישראל

תקנות אלה לא יחולו על התקשרויות של בנק ישראל שעניינן הנפקת מטבע.

(תיקון התשס"ז)

הסכומים הנקובים בתקנות 4(א), 5(ב), יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה החל בשנת 1996, לפי שיעור השינוי במדד ביחס למדד הידוע ביום 1 בינואר של השנה שקדמה לה.

19. תחולה ותחילה

תקנות אלה יחולו לענין מכרז שפורסם החל ביום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995).

כ"ז בטבת התשנ"ה (30 בדצמבר 1994)

יצחק רבין
ראש הממשלה

[1.] ק"ת 5653, התשנ"ה (15.1.1995), עמ' 562.

תיקונים: ק"ת 6586, התשס"ז (10.5.2007), עמ' 830 (כולל שינוי השם);

ק"ת 7027, התשע"א (29.8.2011), עמ' 1302;

ק"ת 7543, התשע"ה (16.8.2015), עמ' 1818 (הוראת שעה למשך 5 שנים);

ק"ת 10771, התשפ"ג (28.8.2023), עמ' 2476 (שני תיקונים, כולל הוראת שעה לכ-5 שנים).

[2.] בתקנה 1, ההגדרות וההתייחסויות ל"אזור עוטף עזה" ו"אזור שדרות רבתי" ייקראו כחלק מהתקנות מיום 1.9.23 עד יום 1.11.28 (תיקון התשפ"ג).

[3.] בתקנה 3, ההתייחסויות ל"אזור עוטף עזה" ייקראו כחלק מהתקנה מיום 1.9.23 עד יום 1.11.28 (תיקון התשפ"ג).

[4.] הוראות תקנה 3א יחולו על מכרזים שפורסמו בתקופה שמיום 28.9.11 עד יום 15.7.25 (תקופת תוקפו של תיקון מס' 20 לחוק).

//